

הארכת כהונה באופן זמני עם סיום תקופת כהונה קצובה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס , בהמשך להחלטות הממשלה מס' 4062 מיום 7.9.2008 ומס' 4470 מיום 8.2.2009 בנושא קביעת תקופת כהונתם של נושאי משרה בכירים בשירות המדינה, לקבוע כדלקמן:

1. על אף האמור בהחלטות הממשלה האמורות, עם תום תקופת כהונה שנקבעה בהתאם להחלטות הממשלה האמורות, ועדת חריגים תהא מוסמכת לדון בהארכת תקופת כהונה של נושא משרה באופן זמני לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים בכל פעם, בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת וכל עוד מתקיימות נסיבות כאמור.

2. בקשה להארכת תקופת כהונה באופן זמני תוגש לוועדת החריגים על ידי השר שעם משרדו נמנית המשרה (להלן - **השר**).

3. הרכב וועדת החריגים יהיה כדלקמן:

נציב שירות המדינה – יו"ר ;

מנכ"ל משרד ראש הממשלה או נציגו – חבר ;

היועץ המשפטי לממשלה או נציגו – חבר.

4. אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות השר להטיל את התפקיד באופן זמני על עובד מדינה אחר, בהתאם לסעיף 23א לחוק שירות המדינה (מינויים), תשי"ט-1959.

דברי הסבר

רקע כללי

בהחלטות הממשלה מס' 4062 מיום 7.9.2008 ומס' 4470 מיום 8.2.2009 החליטה הממשלה על הסדרי קציבת תקופת כהונה של נושאי משרה בכירים המתמנים על ידי הממשלה או באישורה.

בהחלטות הממשלה נקבעו משרות שלהן תקופת כהונה קשיחה שלא ניתנת להארכה. כך בהחלטת הממשלה מס' 4026 נקבע לעניין משרות אלו כי "בסיומה של תקופת הכהונה שנקבעה, תתפנה המשרה מאליה, ולא יהיה ניתן להאריך את כהונת אותו עובד בתפקיד..." בנוסף, נקבעו בהחלטות הממשלה משרות שלהן תקופת כהונה הניתנת להארכה, אך זאת לפרק זמן מוגדר ומוגבל שלאחריו תקופת הכהונה לא ניתנת להארכה.

לאחרונה התעוררו מספר מקרים שבהם היה צורך להאריך את תקופת הכהונה של נושא המשרה באופן זמני לתקופה קצרה מסיבות חריגות ומיוחדות, כגון: עד לסיום הליכי בחירת מחליפו באמצעות ועדה לאיתור מועמדים, וכן מסיבות הקשורות לצרכים ארגוניים חיוניים של המשרד.

כיום, האפשרות המרכזית העומדת בפני השר לאיוש המשרה באופן זמני לאחר סיום תקופת הכהונה ועד למינוי קבע היא הטלת התפקיד באופן זמני על עובד מדינה אחר, בהתאם לסעיף 23א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן – חוק המינויים). הארכה כהונתו של בעל התפקיד המכהן מצריכה קבלת החלטת ממשלה בנושא, וזאת כאמור באשר מדובר במשרות אשר כהונתן נקצבה בהחלטת ממשלה.

על מנת לאפשר תפקוד רציף ויעיל של נושא המשרה והיחידה שעליה הוא מופקד וביצוע חילופי גברי סדורים בתפקיד, ועל מנת למנוע את הצורך להעלות את הנושא להחלטת ממשלה, מוצע לקבוע מנגנון למקרים חריגים, שבמסגרתו יתאפשר להאריך את תקופת הכהונה בתפקיד באופן זמני, בהתקיים נסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת וכל עוד מתקיימות נסיבות כאמור.

על מנת שלא לפגוע בהסדרי תקופות הכהונה שנקבעו בהחלטות הממשלה וברציונל שבבסיס הסדרים אלה, מוצע כי סמכות הארכת הכהונה באופן זמני תינתן לוועדת חריגים, שבה יהיו חברים נציגי שירות המדינה, מנכ"ל משרד ראש הממשלה או נציגו והיועץ המשפטי לממשלה או נציגו. ועדת החריגים תהיה מוסמכת להאריך את תקופת הכהונה באופן זמני לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים בכל פעם, וזאת בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת וכל עוד מתקיימות נסיבות מיוחדות כאמור.

עוד מוצע להבהיר, כי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות השר להטיל את התפקיד באופן זמני על עובד מדינה אחר, בהתאם לסעיף 23א לחוק המינויים.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת הממשלה מס' 4062 מיום 7.9.2008

החלטת הממשלה מס' 4470 מיום 8.2.2009

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יחס ההצעה

מצורפת חוות דעת היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה.

סיווגים

סיווג ראשי: 11אחר.

תחום פעולה עיקרי: 06המגזר הציבורי;

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ד בטבת התשע"ט

01 בינואר 2019

ירושלים, כ"ג בטבת התשע"ט

31 בדצמבר 2018

סימוכין : 3724993549

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה : הארכת כהונה באופן זמני עם סיום תקופת כהונה קצובה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים :

בהחלטות הממשלה מס' 4062 מיום 7.9.2008 ומס' 4470 מיום 8.2.2009 החליטה הממשלה על הסדרי קציבת תקופת כהונה של נושאי משרה בכירים המתמנים על ידי הממשלה או באישורה.

בהחלטות הממשלה נקבעו משרות שלהן תקופת כהונה קשיחה שלא ניתנת להארכה. כך בהחלטת הממשלה מס' 4026 נקבע לעניין משרות אלו כי "בסיומה של תקופת הכהונה שנקבעה, תתפנה המשרה מאליה, ולא יהיה ניתן להאריך את כהונת אותו עובד בתפקיד..." בנוסף, נקבעו בהחלטות הממשלה משרות שלהן תקופת כהונה הניתנת להארכה, אך זאת לפרק זמן מוגדר ומוגבל שלאחריו תקופת הכהונה לא ניתנת להארכה.

לאחרונה התעוררו מספר מקרים שבהם היה צורך להאריך את תקופת הכהונה של נושא המשרה באופן זמני לתקופה קצרה מסיבות חריגות ומיוחדות, כגון: עד לסיום הליכי בחירת מחליפו באמצעות ועדה לאיתור מועמדים, וכן מסיבות הקשורות לצרכים ארגוניים חיוניים של המשרד.

כיום, האפשרות המרכזית העומדת בפני השר לאיזו המשרה באופן זמני לאחר סיום תקופת הכהונה ועד למינוי קבע היא הטלת התפקיד באופן זמני על עובד מדינה אחר, בהתאם לסעיף 23א לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן – **חוק המינויים**). הארכה כהונתו של בעל התפקיד המכהן מצריכה קבלת החלטת ממשלה בנושא, וזאת כאמור באשר מדובר במשרות אשר כהונתן נקצבה בהחלטת ממשלה.

על מנת לאפשר תפקוד רציף ויעיל של נושא המשרה והיחידה שעליה הוא מופקד וביצוע חילופי גברי סדורים בתפקיד, ועל מנת למנוע את הצורך להעלות את הנושא להחלטת ממשלה, מוצע לקבוע מנגנון למקרים חריגים, שבמסגרתו יתאפשר להאריך את תקופת הכהונה בתפקיד באופן זמני, בהתקיים נסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות זאת וכל עוד מתקיימות נסיבות כאמור.

מובהר, כי אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות השר להטיל את התפקיד באופן זמני על עובד מדינה אחר, בהתאם לסעיף 23א לחוק המינויים.

היועצת המשפטית

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם :

הצעת ההחלטה מובאת לאישור הממשלה לאחר שהתקבל חוק לפיזור הכנסת ה-20. פסיקת בית המשפט העליון והנחיות היועץ המשפטי לממשלה מחייבות איפוק בקבלת החלטות בתקופה זו.

עסקינן בהצעת החלטה שהטיפול בה החל לפני למעלה משנתיים, והיא תוצר של עבודת מטה מקצועית ממושכת. ההצעה היתה בשלה להגשה לפני למעלה מחצי שנה, אולם הוחלט להמתין עם הגשתה עד למינוי נציב שירות מדינה קבוע.

בנוסף, המגמה העולה מהצעת ההחלטה היא מגמה של צמצום מעורבות הדרג הפוליטי בהחלטות בדבר הארכת כהונה של נושאי תפקידים בכירים על ידי העברת הסמכות להארכת הכהונה להחלטת ועדת חריגים מקצועית. משכך, מגמת ההחלטה תואמת את הנחיית היועץ המשפטי לממשלה מס' 1.1501 בנושא "מינויים בתקופת בחירות".

זאת ועוד, אין בהחלטה רכיב (משמעותי או בכלל) של כבילת שיקול הדעת של הממשלה הבאה, שכן לא תהיה מניעה שהממשלה הבאה תקבל החלטה אחרת בעניין ככל שמדיניותה בנושא תהיה שונה.

אשר על כן, אין מניעה משפטית לקדם את ההחלטה בתקופת בחירות.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם :

הצעת ההחלטה מתואמת עם היועץ המשפטי לנציבות שירות המדינה ועם מחלקת ייעוץ במשרד המשפטים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה :

לאור האמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

שלומית ברנע פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית